

først paapegede, skulde man synes, at Veilængden ikke saa meget tages i Betragtning. Tilmed vilde en Bane som den omtalte komme til at gaa gennem et overordentligt godt Strøg, saa at den efter min Mening vilde kunde bære sig selv i en nær Fremtid uden Hensyn til den særlige Trafik fra den øvrige Del af Banen. Nu har det ærede Udvalg erklæret, at det ikke, i alt Fald ikke nu, vilde kunne gaa ind paa en saadan Bane fra Thorsager til Aarhus, fordi den vilde komme i Konkurrencestilling til Banen fra Grenaa over Thorsager til Randers. Jeg har ikke talt direkte med selve det ærede Udvalg, men jeg ser virkelig ikke, at der efter den Form, som man her ønskede givet Lovforslaget, kunde komme nogen Konkurrence frem. Hvad man ønskede optaget i Lovforslaget var nemlig, at Indenrigsministeren fik Ret til at give Koncession i Løbet af en saadan rimelig Tid, hvori Begjæringen om Koncession i forskellige Former kunne fremkomme, enten paa en Bane fra Grenaa over Thorsager til Randers alene, eller paa en Bane fra Grenaa til Thorsager og derfra baade til Randers og Aarhus, saaledes at der altsaa fra Aarhus' Side vilde blive gjort Bestræbelser for ikke at bygge det enkelte Stykke Bane fra Thorsager til Aarhus, men Bestræbelser for at bygge det samlede Baneanlæg, som man nu alligevel maa bygge en Del af. I det Tilfælde, at den høitærede Indenrigsminister havde haft dette Alternativ i Loven, vilde det have været et Forsøg værd, og det vilde vistnok ogsaa have været i Statskassens Interesse, om man havde set, om den større Bane kunde realiseres, hvad jeg troer den kunde. Hvis altsaa et Kompagni eller nogle Interessenter paatage sig at bygge det samlede Banekomplex paa Halvøen, saaledes som jeg har betegnet det, er det klart, at man ikke kan sige, at det enkelte Stykke Thorsager—Aarhus, kommer i Konkurrence til det Andet, thi det Kompagni, som vil bygge det samlede Banekomplex, optager dette Stykke som en Del; det selv har Interesse af. Den hele Udtalelse om, at det bliver en Konkurrencebane, falder bort, naar Noget vil tage det hele Banekomplex, som jeg har nævnt, i Modsetning til, at der nu alene vil bygges fra Randers til Grenaa. Jeg maa tilføje, at her vil det naturligt være et Punkt af Betydning for Staten, og det er Hensynet til Statstilskudet, det er Hensynet til, at ved et saadant udvidet Banenet, som jeg taler om, vil Spørgsmaalet blive, om Staten vil give 150,000 eller 200,000 Rd. Tilskud mere til den 4 à 4½ Mils Jernbane, som her er Tale om. Men saa maa jeg oprigtig talt tilføje, at jeg ikke heller kan ganske fatte det ærede Udvalgs Stilling, naar det ærede Udvalg nu tilbyder Ministeren, og Ministeren gaar ind paa at give Mere til den, som kun have forlangt saa meget, som der staar her i Loven, istedetfor at anvende dette Mere, vi offre paa denne Lov, til de 4 Mils ny Jernbane. Her er

jo, som den ærede Dødsfører selv har udviklet, Udvalget kommen og har sagt: Vi ville gøre Betingelserne gunstigere, vi ville give Mere af Statskassen og paa en gunstigere Maade, end Regjeringen har forlangt, og Regjeringen maa jo antages kun at have forlangt i det mindste for Randers Banens Vedkommende, hvad den maatte antage, at Banen efter Koncessionsbegjæringerne kunde bygges for. Nu bliver der sagt: Vi ville give Mere, men saa tillader jeg mig at mene, at det havde været naturligt, om Statskassen havde sagt: Dette Mere, som man vil offre paa denne Maade, give vi til et nyt Stykke Jernbane, et andet Stykke Jernbane, som kan bringe Lykke og Udvikling ind over et andet Stykke Terræn af Landet, end dette som slet ikke har forlangt dette Mere. Jeg kan derfor ikke skjønne rettere, end at naar den ærede Minister modtager Tilbudet om at give Mere, end der oprindeligt er begjært, stiller han sig i Virkeligheden paa en særegen gunstig Maade til de enkelte Projekter, som her foreligge, og det være mig tilladt at sige, at saa og saa paa en særegen ugunstig for ikke at sige, haard Maade ligeoverfor dem, som kunne ønske at faae et Tillæg til disse Baner, som her er Tale om, thi nogen Opgivelse af det, her er Tale om, har ikke været min Mening. — det sagde jeg ved 1ste Behandling. — Det har ikke været min Mening paa nogen Maade at lade Randers Banen ihjel, men det har kun været min Mening at faae noget Nyttigere ud deraf. Naar Randers Banen vedbliver at være, hvad den er, og der kun er Tale om i samtidigt at bygge et Stykke af Banen ned til Aarhus under samlet Entreprise, hvis en saadan Entreprenør vil findes, kan jeg ikke skjønne rettere, end at der derved vilde være gjort en bedre Gjerning, end der nu gjøres, og at den vilde være gjort for de samme Penge, idet Udvalget tilbyder mere, end der behøves til Regjeringen, og dertimod ikke vil give dette Mere til det andet Anlæg. I hvert Tilfælde maa jeg udtale, at det for mit Vedkommende er en Tilfredsstillelse, at se et lille Endringsforslag, der er kommet fra Udvalgets Side, nemlig Endringsforslaget under Nr. 7, som indeholder, at den ny Bane skal finde sig i at optage og forenes med en eventuel Sidebane. Jeg betragter det ligefrem som et Gode, at der, naar senere det Banestrøg, jeg har nævnt, kommer til en saadan Udvikling, at der begjæres Koncession paa det, her er givet en Udvis om, at en saadan Tilslutning vil kunne finde Sted, og jeg vil ogsaa haabe, at man da vil stille sig saa gunstig til det Jernbanestrøg, at man vil bevilge det Tilskud, som nu paa en, som det synes mig, ubillig Maade, bliver negtet. Jeg udtaler derfor min Tilfredshed med, at der er stillet en Tilslutning til denne Sidebane i Udsigt, ved at det paalægges Koncessionshaveren at optage en saadan Bane i sin Banegaard, og jeg vil udtale, at efter min Mening vil der inden kort